

PROVINCIE FLEVOLAND

Zomernota

2022

Inhoudsopgave

1	Algemeen	4
1.1	Inleiding.....	4
1.2	Samenvatting.....	4
2	Afwijkingen per programma	7
2.1	Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap.....	7
2.2	Programma 2: Landbouw, visserij en natuur.....	11
2.3	Programma 3: Economie.....	14
2.4	Programma 4: Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige samenleving.....	17
2.5	Programma 5: Energie, duurzaamheid en milieu.....	19
2.6	Programma 6: Mobiliteit.....	23
2.7	Programma 7: Vernieuwend bestuur.....	29
3	Financiële afwijkingen	37
3.1	Financiële omvang van de afwijkingen.....	37
3.2	Impact op de vrije begrotingsruimte.....	38
3.3	Reserves.....	39
3.4	Kredieten.....	39

Deel 1

Inleiding en samenvatting

1 Algemeen

1.1 Inleiding

De zomernota 2022 is de beleidsmatige afwijkingenrapportage over de uitvoering van de programmabegroting van het lopende jaar. Wij rapporteren de afwijkingen ten opzichte van de begroting, als onderdeel van de planning- en controlcyclus (P&C). De afwijkingen kunnen zowel inhoudelijk als financieel van aard zijn.

1.1.1 Afspraken voor de rapportage

Volgens de financiële verordening¹ van de provincie moet het college via een nota rapporteren over de inhoudelijk en financiële voortgang, aan Provinciale Staten. De inrichting van de nota moet ook aansluiten bij de indeling van de begroting. Daarom worden de afwijkingen gegroepeerd beschreven, per programma.

De peildatum voor deze zomernota is 1 mei 2022.

1.1.2 Leeswijzer

In deel 2 van deze nota lichten wij per programma de relevante afwijkingen toe. Dat gaat over de programma's zoals die in de programmabegroting 2022 zijn opgenomen. Alleen wanneer er sprake is van afwijkingen zal een programma zijn opgenomen in deze nota.

De rapportage per programma's sluit af met een overzicht van de voorgestelde wijzigingen in de geraamde lasten en baten binnen dat programma. In deel 3 is een overzicht opgenomen met het totale effect van de afwijkingen. Dit overzicht is ook vertaald in een begrotingswijziging 2022 die wij (in verband met het budgetrecht) ter vaststelling aan uw Staten voorleggen. In een beperkt aantal gevallen is er sprake van doorlopende effecten voor 2023 en volgende jaren, vanwege wijzigingen in de doorlooptijd en besteding van budgetten. Deze meerjarige effecten zijn niet opgenomen in de perspectiefnota.

1.2 Samenvatting

1.2.1 Inhoudelijk beeld op hoofdlijnen

Het peilmoment is relatief vroeg in het begrotingsjaar, waardoor wij in beperkte mate kunnen voorzien of er sprake is van achterblijvende of juist voorspoedige beleidsvoornemens. Ondanks die onzekerheid zien wij wel de noodzaak om te rapporteren over de zaken die ons bekend zijn. Dat betreft vooral de omvang van het positieve saldo (€ 17,16 miljoen), waardoor de vrije begrotingsruimte in 2022 toeneemt. Die toename is vooral te danken aan de compensatie voor de gevolgen van de elektrificering uit het klimaatakkoord (€ 11,9 miljoen) en de stijging van de uitkering uit het provinciefonds (€ 6,8 miljoen).

In hoofdstuk 2 van deze nota beschrijven wij voor elk van de zeven programma's een aantal ontwikkelingen. Sommige ontwikkelingen hebben te maken met de uitvoering van (nieuwe) wettelijke taken, zoals de omgevingswet en de daaraan gelieerde omgevingsvisie. Daarnaast zien wij stijgende lasten door de huidige economische situatie in Nederland en de rest van Europa, zoals de hogere indexatie van het OV, de stijging van onderhoudslasten en de bijstelling van de loon- en prijsontwikkelingen.

Andere intensieve activiteiten hebben betrekking op de stikstofproblematiek en de behandeling van juridische procedures rondom vergunningverlening (Oostvaardersplassen). Daarnaast hebben wij invulling gegeven aan het besluit van

---

¹ Financiële verordening provincie Flevoland 2021 (overheid.nl)

Provinciale Staten om voor Flevolandse een gereduceerd tarief voor de Floriade aan te bieden.

Voor enkele infrastructurele werken zijn de kredieten in 2022 niet toereikend. Wij streven er naar om projecten zoveel mogelijk integraal uit te voeren, samen met de gebiedspartners. In de gevallen die wij in deze nota melden zijn de verwachte uitgaven hoger, maar daartegenover staan ook hogere bijdragen van de partners. Per saldo is de wijziging dan ook budgetneutraal. Ook zijn er afwijkingen in tijd (procesvoortgang) te melden, waardoor een krediet eerder nodig is of juist kan worden doorgeschoven naar het volgende begrotingsjaar. In deze gevallen blijft het totale project financieel gelijk, maar is de verdeling over de jaren gewijzigd.

1.2.2 Financiële uitkomsten

Deze zomernota bevat zowel mutaties op de begroting als op de kredieten. Met name voor de begrote baten (opbrengsten) zijn er nieuwe inzichten (zie ook de perspectiefnota 2023-2026), zoals de hogere uitkering uit het Provinciefonds, de compensatiebijdrage van het Klimaatakkoord (elektrificering) en de opbrengst opcenten MRB. Ook kan de begrote opbrengst van de exploitatie Flevokust Haven worden verhoogd.

De afwijkingen van de lasten (kosten) bestaan vooral uit de noodzakelijke omvang van de stelposten, de effecten van de CAO 2021 op de loonkosten in het lopende jaar en de lasten van de beleidsprogramma's en de bedrijfsvoering.

Zoals uit het onderstaande overzicht blijkt, is het positief effect van de afwijkingen op de programma's € 19,65 miljoen in 2022. Daarvan heeft € 3,32 miljoen effect op de stelposten. Per saldo nemen de reserves met € 2,50 miljoen toe ten opzichte van de primitieve begroting. Het totale effect van de afwijkingen in de zomernota is voor 2022 € 17,16 miljoen positief. De verdeling van de effecten hebben wij per programma beschreven en inzichtelijk gemaakt, in deel 2 van deze nota.

Tabel 1 - Financiële afwijkingen per programma in 2022 (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma en classificatie	Programma's	Stelposten	Saldo
1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water	861	0	861
2 Landbouw, visserij en natuur	982	0	982
3 Economie	-2.014	0	-2.014
4 Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige Samenleving	95	0	95
5 Energie, duurzaamheid en milieu	-207	0	-207
6 Mobiliteit	406	0	406
7 Vernieuwend bestuur	-16.455	-3.322	-19.777
Begrotingsmutatie	-16.332	-3.322	-19.654
Effect van mutatie in de reserves			2.497
Saldo mutaties			-17.157

De grootste afwijkingen vallen onder programma 7. Dat is het programma waar de algemene dekkingsmiddelen, de opcenten motorrijtuigenbelasting en de stelposten in zijn opgenomen. Die posten hebben dan ook de grootste afwijkingen, met positieve effecten op de vrije begrotingsruimte. Het is voor de provincie gebruikelijk om de vrije begrotingsruimte toe te voegen aan het ongeoormerkte deel van de Brede Bestemmingsreserve. In paragraaf 3.2 hebben wij inzichtelijk gemaakt wat de afwijkingen betekenen voor de vrije begrotingsruimte.

Deel 2

Programma's

In dit deel wordt op hoofdlijnen per programma ingegaan op:

- Afwijkingen die zich bij de realisatie van het doel in 2022 voordoen. Deze kunnen zowel inhoudelijk als financieel van aard zijn.
- Voorgestelde begrotingswijzigingen, die een gevolg zijn van de gerapporteerde afwijkingen in de benodigde en beschikbare middelen.

2 Afwijkingen per programma

In dit hoofdstuk volgen afwijkingen en voorstellen voor diverse onderwerpen. Die onderwerpen zijn gegroepeerd op programma, het programma onderdeel en de doelstelling. Deze drie onderdelen zijn gebaseerd op de bestaande indeling en teksten uit de programmabegroting 2022.

De doelen zijn groen omkaderd en voorzien van het symbool . Er zijn geen nieuwe doelen toegevoegd ten opzichte van de huidige programmabegroting. Wij hebben de onderwerpen verdeeld in de beschrijving van de geconstateerde of verwachte afwijking en een voorstel .

2.1 Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

1.1 Ruimtelijke ontwikkelingen, wonen en landschap

1.2 Water

2.1.1 Onderdeel - Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap

De uitwerkingsagenda Samen Maken Wij Flevoland (SMWF) is uitgevoerd, geëvalueerd en geactualiseerd.

Samen Maken We Flevoland (1)

Door nationale en regionale ontwikkelingen zijn er voor de trajecten 'Samen Maken We Flevoland' (SMWF) en de verwachte actualisatie van de Omgevingsvisie meer middelen nodig dan verwacht. Wij anticiperen op intensivering van SMWF en actualisatie van de Omgevingsvisie waarbij (voorbereidings-) kosten zijn gemoeid voor het proces, personele capaciteit en communicatie. De trajecten vragen een gedegen proces en voorbereidingstijd voor ontwikkeling, afstemming en participatie van de samenleving en onze directe partners. Inzet is nodig op gebied van inhuur van kennis/ begeleiding, communicatie (personele capaciteit en middelen) en het organiseren van een tweetal events voor SMWF.

Wij stellen voor om in 2022 voor de uitwerkingsagenda Samen Maken We Flevoland en de actualisatie van de Omgevingsvisie een aanvullend budget beschikbaar te stellen van € 190.000 ten laste van het begrotingsaldo.

Verkenning Flevoland 2050 (2)

Als voorbereiding op de actualisatie van de Omgevingsvisie (en andere strategische of meerjarige beleidstrajecten) worden perspectieven op Flevoland in 2050 voorbereid. Wij halen beelden van de toekomst op bij mensen die wonen en werken in Flevoland, met behulp van een 'serious game' die vervolgens worden voorgelegd aan wetenschappers en volksvertegenwoordigers. De verkenning levert via de principes van Vernieuwend Bestuur beelden op van mogelijke toekomsten voor Flevoland in 2050. De beelden worden verwerkt tot een panorama van Flevoland, kaartmateriaal, verhaallijnen en transitiepaden. Daarmee vormen zij inbreng voor de Omgevingsvisie en andere beleidstrajecten.

Wij stellen voor om in 2022 een budget beschikbaar te stellen van € 140.000 voor de verkenning van Flevoland2050 en dit ten laste te brengen van het begrotingsaldo.

Omgevingswet (3)

De Omgevingswet treedt een half jaar later in werking, namelijk per 1 januari 2023. Wij kunnen onze activiteiten niet temporiseren en uitsmeren. In het laatste half jaar zal op tal van aspecten versneld dienen te worden en zijn er extra uitdagingen.

De ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) komt in de fase dat er met meerdere instrumenten geoefend kan gaan worden en processen daadwerkelijk beproefd en ingeregeld kunnen worden. Een aantal instrumenten (voorbereidingsbesluit, programma, projectbesluit, reactieve aanwijzing) komt in de loop van dit jaar beschikbaar. Daarbij is bekend dat bij inwerkingtreding een minimaal DSO beschikbaar komt, wat ertoe leidt dat extra effort nodig is om de instrumenten goed te kunnen implementeren. Daar is extra budget voor nodig, waarvan wij de omvang schatten op € 320.000. Dat bedrag is exclusief mogelijk extra noodzakelijke ingrepen die plaats kunnen vinden vóór 1 januari 2023, omdat de kans en omvang daarvan nog niet bekend zijn. Dit onderwerp is in lijn met de perspectiefnota 2023-2026, referentie 1, 2 en 4.

Wij stellen voor om in 2022 een bedrag van € 320.000 toe te voegen aan het budget voor de Omgevingswet ten laste van het begrotingssaldo (€ 140.000) en het restant oormerk 'Omgevingswet' uit de Brede Bestemmingsreserve (€ 180.000).

Wij focussen niet alleen op aantallen woningen, maar werken aan een volwaardige, leefbare en duurzame gebiedsontwikkeling in Flevoland.

Vernieuwend Initiatief Prijs (4)

Provinciale Staten hebben op 27 februari 2019 (# 2330575) besloten een Vernieuwend Initiatief Prijs (VIP) als tweejaarlijks terugkerend evenement in te stellen. Zij hebben Gedeputeerde Staten opdracht gegeven om deze namens de provincie Flevoland te organiseren, een reglement uit te werken, een jury samen te stellen en inzendingen uit te vragen. Gedeputeerde Staten hebben in hun vergadering van 22 september 2020 (# 2642395) een Reglement Vernieuwend Initiatief Prijs Flevoland vastgesteld. Voor de voorbereiding en de prijsuitreiking in 2022 worden de hiervoor geormerkte gelden binnen de stelpost Nieuwe beleid op de begroting gezet.

Wij stellen voor om in 2022 budget beschikbaar te stellen van € 50.000 voor 'Vernieuwend Initiatief Prijs' en dit ten laste te brengen van de stelpost 'nieuw beleid' (oormerk Vernieuwend Initiatief Prijs).

Landmeetkundig werk, GIS ontwikkeling en ontwikkeling data gedreven werken (5)

Geo-, onderzoeks- en beleidsinformatie vormen de basis van veel nieuwe beleidsontwikkelingen binnen provincie Flevoland. Hierbij kan worden gedacht aan de woningbouwopgave, de bossenstrategie, de energietransitie en de Flevodeal (Programma Rijk-Regio). Om deze ontwikkelingen in het beleidsproces goed te kunnen faciliteren en gebruik te kunnen maken van de benodigde technologische mogelijkheden is het noodzakelijk de huidige geografische- en data-analyse systemen op korte termijn op te waarderen naar een hoger niveau en koppelingen te realiseren naar externe databases.

Met de regiopartners willen wij een start gaan maken met de Digital Twin, ter ondersteuning van de bovengenoemde opgaven. Hiervoor is het noodzakelijk om de benodigde geo- en beleidsdata te kunnen koppelen en op een open en toegankelijke

wijze te ontsluiten ten behoeve van het besluitvormingstraject met de regiopartners en het Rijk.

Daarnaast is de Basisregistratie Grootchalige Topografie in de beheer fase beland. Hiervoor is een hernieuwd samenwerkingsconvenant afgesloten met de regionale bronhouders en zijn nieuwe beheerafspraken gemaakt. Om gebruik te kunnen blijven maken van alle verplichte basisregistraties, moeten interne GEO-systemen en tools worden aangepast aan de nieuwe landelijke modellen.

Tenslotte is het gegeven de opgaven van de provincie essentieel om te investeren in het beschikbaar hebben van actuele beleidsinformatie en prognoses. Daarom wordt onder andere, volgend op interprovinciale afspraken, geïnvesteerd in het Flevolands vestigingenregister, een banenprognose 2050 ontwikkeld en wordt FeitelijkFlevoland.nl doorontwikkeld. Dit onderwerp is in lijn met de perspectiefnota 2023-2026, referentie 3.

Wij stellen voor om in 2022 een aanvullend budget beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling GIS en data gedreven van € 250.000 ten laste van het begrotingsaldo.

2.1.2 Onderdeel - Water

Het watersysteem is beter toekomstbestendig

Watersysteem blijvend op orde! (6)

Bij de uitvoering van het waterprogramma 'Watersysteem blijvend op orde!' zijn wij afhankelijk van andere partijen en gebiedspartners. Een voorbeeld daarvan is dat het waterschap een studie zoetwater-beschikbaarheid uitvoert die in de loop van dit jaar afgerond wordt. Op basis van de uitkomsten van deze studie kunnen wij verder met onze voorziene trajecten op het vlak van 'Watertekort'.

Voor de maatregel drinkwatertransitie: 'drinkwaterbesparing en bewustzijn, innovaties' is er een deskundige aangetrokken die sinds maart is gestart. Omdat rekening gehouden was met het inhuurbudget en procesgeld voor heel 2022, wordt voorgesteld om een gedeelte van dit budget door te schuiven naar 2023 en 2024, zodat de middelen alsnog op een later tijdstip besteed kunnen worden voor dit thema.

Voor het thema waterkwaliteit (in samenhang met goede omgevingscondities zoals bodem) lopen meerdere sporen de komende periode. Voor de regionale aanpak worden voor het 2e jaar pilots uitgevoerd, waaronder een groot gezamenlijk ABW-project Praktijkproeven perceelafspoeling. Voor de maatregel nutriëntenonderzoek en mogelijke herijking vinden de voorbereidingen dit jaar plaats. Het plan van aanpak hiervoor is bijna gereed. Omdat de onderliggende (landelijke) modellen dan pas klaar zijn, kan het overgrote deel pas volgend jaar starten. Het is noodzakelijk om dit onderzoek aan te laten sluiten op de verplichte KRW midtermreview in 2024.

Dit is een afwijking zonder budgettaire gevolgen voor het meerjarige begrotingsaldo. In de Brede bestemmingsreserve is een oormerk opgenomen van € 450.000 in 2022 voor de uitvoering van het Waterprogramma.

Wij stellen voor om het budget in 2022 met € 175.000 te verlagen en beschikbaar te stellen in de jaren 2023 en 2024 voor respectievelijk € 75.000 en € 100.000. De mutaties in het geoormerkte deel van de Brede bestemmingsreserve kunnen als zodanig worden bijgesteld.

Project natuurvriendelijke oevers - Hoge Dwarsvaart (7)

Het krediet voor het project Natuurvriendelijke oevers was eerder vastgesteld op € 0,98 mln. De uitgaven worden nu geraamd op ongeveer € 1,3 mln. Het project wordt gedekt door subsidie en bijdragen van derden. Het aanvullend benodigd krediet bedraagt € 320.000. Tegenover deze hogere uitgaven staan opbrengsten van derden voor hetzelfde bedrag. Omdat de investeringen gedekt worden door derden, voeren wij het project budgetneutraal uit.

Wij stellen voor om het bruto-raamkrediet voor investeringen wegen en vaarwegen in 2022 (ontwikkelingsinvesteringen) te verhogen met € 320.000. Daarnaast stellen wij voor om de bijdragen van derden te verhogen voor hetzelfde bedrag.

2.1.3 Financiële impact programma 1

De hiervoor beschreven afwijkingen en voorstellen leiden tot een financiële impact op de begroting. In de volgende tabel is de impact op de programma's in 2022 samengevat per onderwerp.

Tabel 2 - Financiële impact afwijkingen programma 1 in 2022 (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma en onderwerpen	Begrotingssaldo	Brede bestemmings-reserve	Stelpost nieuw beleid	Totaal
1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water				
Budgetneutraal	86	5	50	141
03 Omgevingswet	0	180	0	180
04 Vernieuwend initiatiefprijs	0	0	50	50
06 Watersysteem blijvend op orde!	0	-175	0	-175
39 IPO en Bij12	86	0	0	86
Financiële impact	720	0	0	720
01 Samen Maken We Flevoland	190	0	0	190
02 Verkenning Flevoland 2050	140	0	0	140
03 Omgevingswet	140	0	0	140
05 Landmeetkundig werk, GIS ontwikkeling en	250	0	0	250
Totaal afwijkingen	806	5	50	861

De *positieve* bedragen in deze tabel staan voor *hogere lasten* of *lagere baten*. Het begrotingssaldo neemt in dit geval af met **€ 720.000** (regel Financiële impact). De budget neutrale afwijking van IPO en Bij12 is een herverdeling vanuit programma 7. Voor het onderwerp 'vernieuwend initiatiefprijs' is al een oormerk in de stelpost nieuw beleid aanwezig, wat vrij valt en daarmee budgetneutraal is.

De mutatie in de BBR voor 'Watersysteem blijvend op orde!' is in 2022 een verlaging van de begrote onttrekking. Het bedrag zal daardoor beschikbaar blijven in de reserve en in 2023 en 2024 worden besteed.

Het onderwerp natuurvriendelijke oever budgetneutraal, maar verhoogd wel de bruto omvang van de kredieten. In de onderstaande tabel is het effect op het krediet weergegeven. Door de hogere uitgaven stijgt het benodigde krediet (+), maar de hogere inkomsten (-) zorgen er voor dat het saldo gelijk blijft. Dit maken wij afzonderlijk inzichtelijk, omdat inkomsten en uitgaven van kredieten los van elkaar begroot worden en goedkeuring behoeven.

Tabel 3 - Financiële impact kredieten programma 1 in 2022 (bedragen in € x 1.000)

Kredieten	-	+	Saldo
Budgetneutraal			0
Project natuurvriendelijke oevers - Hoge Dwarsvaart	-320	320	0
Mutatie kredieten	-320	320	0

2.2 Programma 2: Landbouw, visserij en natuur

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

2.1 Landbouw & visserij

2.2 Natuur & landelijk gebied

2.2.1 Onderdeel - Landbouw & visserij

De Flevolandse economie is versterkt, waarbij de kansen die Floriade biedt in de volle breedte zijn benut en de kenniseconomie is toegenomen

Gereduceerd tarief Floriade (8)

Tijdens de begrotingsbehandeling op 10 november 2021 is de motie aangenomen waarin het college wordt verzocht te zorgen voor een gereduceerd toegangstarief voor de Floriade voor alle Flevolandse buiten Almere, vergelijkbaar met het Almeerse tarief. Als dekking zou eerst gezocht moeten worden naar sponsoring en bijdragen van derden, waarna het eventueel resterende bedrag ten laste wordt gebracht van het ongeormerkte deel van de brede bestemmingsreserve.

De regeling is een open einde regeling: wij weten niet op voorhand hoeveel Flevolandse buiten Almere een Floriade Pas zullen kopen. Op basis van eenzelfde berekeningsmethodiek die voor de Almeerders is gemaakt komen wij uit op een verwacht financieel beslag van € 400.000.

Daarnaast moeten de budgetten Floriade werkt, Nadere Regel Floriade en Floriade Programmering voor 2022 worden geactualiseerd naar aanleiding van de werkelijk gemaakte kosten. Deze kosten worden gedekt uit de bijdrage die afkomstig is uit de provinciale inbreng van het FVA en zijn daardoor budgettair neutraal.

Voorgesteld wordt € 400.000 extra beschikbaar te stellen voor de te verwachten kosten voor het gereduceerde toegangstarief voor de Floriade in 2022 en deze te dekken uit het begrotingssaldo.

2.2.2 Onderdeel - Natuur en landelijk gebied

Het watersysteem is beter toekomstbestendig.

Fonds Leefbaar Platteland (9)

De bestedingen vanuit het Fonds Leefbaar 2021-2023 blijven achter bij de verwachte uitgaven. In het kader van de midterm evaluatie, die medio 2022 zal worden uitgevoerd, zal worden nagegaan of aanpassingen in de Nadere Regels de inzetbaarheid van het beschikbare budget kunnen vergroten.

De natuurwaarden zijn behouden en zo mogelijk versterkt, de beleefbaarheid van de natuurgebieden is toegenomen en de economische activiteiten ondersteunen een succesvol beheer zonder de natuurwaarden te bedreigen. De activiteiten van het programma dienen te voldoen aan de vereisten van de nieuwe wet Natuurbescherming.

Oostvaardersplassen – juridische kosten (10)

Het advocatenkantoor Pels Rijcken wordt door provincie Flevoland ingehuurd voor de juridische procedures in het kader van het beleidskader Oostvaardersplassen. Er lopen diverse juridische procedures over de uitvoering van het beleidskader, waaronder het terugbrengen van het aantal grote grazers, de uitvoering van de maatregelen Almeerse Poort en extra vernatting. Het budget voor de juridische kosten is gelet op de lopende procedures naar verwachting ontoereikend. Op basis van de ervaringen over 2020 en 2021 is € 100.000 extra budget benodigd voor 2022.

Wij stellen voor om in 2022 voor de aanhoudende juridische procedures een aanvullend budget beschikbaar te stellen van € 100.000 ten laste van het begrotingssaldo.

Stikstof (11)

Wij voeren werkzaamheden uit voor het controleren en oplossen van de stikstofproblematiek. Het was onze verwachting dat de piek van die werkzaamheden in 2020 en begin 2021 zou liggen. Vanaf 2022 zouden wij dan in een rustiger vaarwater komen. Dat is niet het geval want het blijkt dat er steeds meer juridische procedures worden gevoerd, de stikstofproblematiek nog onvoldoende tot een oplossing is gekomen, het aankopen van stikstofruimte zeer arbeidsintensief is, maatwerkgesprekken veel arbeidsintensiever zijn en het gebiedsproces veel aandacht vraagt (nu en in de toekomst). Ook verwachten wij dat de legalisering van PAS melders alleen mogelijk is als de provincie het Rijk in hoge mate gaat meehelpen de benodigde ruimte te vinden. Voor de legalisatie van de PAS-melders is het enerzijds de taak van het Rijk om stikstofruimte vrij te maken en anderzijds de taak van de provincie om de dossiers die de melders indienen te verifiëren en, als de ruimte beschikbaar komt, vergunningen te verlenen. Om hier snelheid in aan te brengen wil de provincie investeren in extra capaciteit voor de verificatie van dossiers enerzijds en de aankoop van stikstofruimte anderzijds.

De geschetste ontwikkelingen hebben tot gevolg dat de beschikbare procesgeldten voor de bemensing van het programma in 2022 niet toereikend zijn. In 2022 wordt ingezet op het legaliseren van PAS-melders. Met uw staten is eerder afgesproken als provincie hier niet risicodragend in te acteren. Voor enkele PAS melders willen wij voorstellen dit toch op eigen risico doen, om een versnelling te bewerkstelligen om vanuit het Rijk een voorfinancieringsdeal met Flevoland te maken.

In de Flevolandse aanpak stikstof zijn kaders afgesproken voor de inzet van het budget voor maatregelen. Het budget voor maatregelen is beschikbaar als oormerk in de BBR. GS heeft van PS mandaat ontvangen om dit budget te besteden, voor zover passend binnen de kaders.

Wij stellen voor om de afgesproken kaders over besteding van het maatregelen budget als volgt te verbreden:

- In 2022 € 250.000 aanvullend budget beschikbaar te stellen voor de bemensing van het stikstofteam (proceskosten) ten laste van het budget voor maatregelen stikstof,
- € 300.000 van het bestaande budget voor maatregelen stikstof in te zetten voor de legalisering van PAS-melders (risicodragende voorfinanciering).

2.2.3 Financiële impact programma 2

De hiervoor beschreven afwijkingen en voorstellen leiden tot een financiële impact op de begroting. In de volgende tabel is de impact op de programma's in 2022 samengevat per onderwerp.

Tabel 4 - Financiële impact afwijkingen programma 2 in 2022 (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma en onderwerpen	Begrotingssaldo	Brede bestemmings-reserve	Stelpost nieuw beleid	Totaal
2 Landbouw, visserij en natuur				
Budgetneutraal	232	250	0	482
11 Stikstof	0	250	0	250
39 IPO en Bij12	232	0	0	232
Financiële impact	500	0	0	500
08 Gereduceerd tarief Floriade	400	0	0	400
09 Fonds leefbaar platteland	0	0	0	0
10 Oostvaardersplassen - juridische kosten	100	0	0	100
Totaal afwijkingen	732	250	0	982

De *positieve* bedragen in deze tabel staan voor *hogere lasten* of *lagere baten*. Het begrotingssaldo neemt in dit geval af met **€ 500.000** (regel Financiële impact). De budget neutrale afwijking van IPO en Bij12 is een herverdeling vanuit programma 7.

2.3 Programma 3: Economie

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

3.1 Economische ontwikkeling

3.2 Gebiedsopgaven

2.3.1 Onderdeel – Gebiedsopgaven

Door de ontwikkeling van de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland, innovatieve ontwikkelingen en versterking van het maritieme onderwijs heeft Urk de mogelijkheid om door te groeien tot een internationaal toonaangevend maritiem centrum.

Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland (12)

Voor de realisatie van de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland (MSNF) is – na de vernietiging van het oorspronkelijke Inpassingsplan eind 2019 - een hernieuwd Inpassingsplan opgesteld. Tegen het hernieuwde plan is wederom beroep aangetekend. Voor de procedure bij de Raad van State was het nodig om aanvullende onderbouwing en onderzoeken uit te voeren. Ook is er ten behoeve van de procedure bij de Raad van State juridisch advies ingeschakeld.

Daarnaast dienen de aanbestedingsstukken – welke eveneens reeds in 2019 waren voorbereid – up-to-date gebracht te worden naar de huidige actualiteiten en wet- & regelgeving. Dit vraagt om aanvullende werkzaamheden, in voornamelijk geotechnische onderzoeken en ontwerpwerkzaamheden, om zo het risico van (prijsverhogende) aannames door potentiële inschrijvers tijdens de aanbesteding te minimaliseren. Als deze werkzaamheden niet worden uitgevoerd is er een kans dat potentiële inschrijvers zich tijdens de aanbesteding terugtrekken of dat er tijdens de uitvoering risico's naar boven komen waar op dit moment nog niet voldoende zicht op is.

Daarnaast is het gezien de huidige capaciteitsproblematiek in de energiesector noodzakelijk om het proces van het verzorgen van nuts-aansluitingen naar voren te halen om zodoende de gewenste nuts-aansluitingen op tijd te kunnen realiseren bij oplevering van de haven.

Bovenstaande activiteiten leiden tot een verwachte stijging van de lasten met € 400.000 in 2022. Deze ontwikkeling is in lijn met de perspectiefnota 2023-2026, referentie 17.

Wij stellen voor om in 2022 het budget voor procesgeld met € 400.000 aan te vullen, ten laste van de reserve 'procesgeld gebiedsontwikkeling'.

De economische structuur van Noordelijk Flevoland is versterkt.

Vervangende projecten Zuiderzeelijn-gelden (13)

Door de procedures bij de Raad van State over de te ontwikkelen Maritieme Service Haven Flevoland wordt de realisatie van deze haven vertraagd. Hierdoor zal het daarvoor bestemde budget binnen het programma 'ZZL Noordelijk Flevoland' in 2022 nog niet besteed gaan worden maar gedeeltelijk verschoven worden naar 2024.

De toegekende subsidie maakt onderdeel uit van het programma ZZN NF en wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Zuiderzeelijn-gelden. In totaal is er € 7.000.000 subsidie toegekend aan het project waarvoor € 1.190.000 cofinanciering wordt geleverd door de gemeentes Urk en Noordoostpolder.

De wijziging is enkel een verandering in tijd en heeft geen impact op het gestelde doel en de al toegekende subsidie. De afwijking is daardoor budgettair neutraal.

Wij stellen voor om de begrote lasten van € 1.750.000 en de begrote baten van € 297.500 van het budget Noordelijk Flevoland in 2022 verlagen en deze door te schuiven naar 2024. Hetzelfde geldt voor de begrote lasten van € 1.000.000 en de begrote baten van € 170.000 in 2023. Daarbij wordt ook de dekking uit de bestemmingsreserve Zuiderzeelijn-gelden overeenkomstig aangepast.

De samenhang en samenwerking van het binnendijkse bedrijventerrein en het buitendijks gelegen haventerrein optimaliseren

Flevokust Haven – opbrengsten (14)

Bij Flevokust haven zijn twee terreindelen die verpacht kunnen worden. Eén terreindeel is tot 2036 verpacht en is al structureel als opbrengst in de begroting opgenomen. Het andere terreindeel heeft een huidig pachtcontract dat loopt tot en met 2023. Hierdoor kunnen de baten in de begroting van zowel 2022 als 2023 worden verhoogd met € 390.000.

Voorstel om voor de jaren 2022 en 2023 de begrote baten van het budget Flevokust Haven te verhogen met € 390.000 ten gunste van het begrotingsaldo.

Flevokust Haven – voorziening niet jaarlijks onderhoud (15)

Om in de toekomst het groot onderhoud van Flevokust Haven uit te kunnen voeren is het vormen van een voorziening groot onderhoud nodig. Het doel van een dergelijke voorziening is het egaliseren van de meerjarige onderhoudslasten. Er wordt jaarlijks een vast bedrag in de voorziening gestort en de werkelijke onderhoudslasten worden onttrokken aan de voorziening. De eerste jaren van de exploitatie hebben wij geen gebruik gemaakt van een voorziening voor lastenegalitatie omdat de onderhoudslasten nog beperkt waren en omdat er nog geen zekerheid was over de onderhoudsverplichtingen voor de provincie (die mogelijk ondergebracht kon worden bij een nieuw op te richten havenbedrijf).

Een vereiste voor het vormen van zo'n voorziening is dat er een actueel onderhoudsplan is. Daarom wordt nu een geactualiseerd onderhoudsplan opgesteld. Dat plan is de basis van de berekening van de jaarlijkse dotatie, namelijk het jaarlijks gemiddelde bedrag

van de verwachte onderhoudslasten. Op basis van de huidige prognose zullen de gemiddelde onderhoudslasten € 200.000 per jaar zijn, voor de resterende periode van de exploitatie (tot en met 2039). In de businesscase van het project, die ten grondslag lag aan het kredietbesluit, was met deze kosten al rekening gehouden.

Wij stellen voor om een voorziening voor 'niet jaarlijks onderhoud' te vormen voor Flevokust haven ter dekking van de meerjarige onderhoudslasten. Dat is in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Daarbij stellen wij u voor om voor de jaarlijkse dotatie aan deze voorziening structurele last te ramen van € 200.000 per jaar ten laste van het begrotingssaldo.

Flevokust Haven - landzijdige ontsluiting (16)

Zoals in het Coalitieakkoord is afgesproken zou in 2021 een verkenning uitgevoerd worden naar de haalbaarheid van een railterminal of spooraansluiting nabij Flevokust Haven. Het doel van de verkenning was te komen tot besluitvorming over dit onderwerp. Deze verkenning is afgerond en voorlopig is geen vervolgonderzoek nodig en dus ook geen aanvullende middelen. Hierdoor kan het oormerk in de Brede bestemmingsreserve vrijvallen.

Voorgesteld wordt om het oormerk binnen de BBR voor Flevokust Haven vrij te laten vallen voor een bedrag van € 821.840 ten gunste van het ongeoormerkte deel.

2.3.2 Financiële impact programma 3

De hiervoor beschreven afwijkingen en voorstellen leiden tot een financiële impact op de begroting. In de volgende tabel is de impact op de programma's in 2022 samengevat per onderwerp.

Tabel 5 - Financiële impact programma 3 in 2022 (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma en onderwerpen	Begrotings-saldo	BBR	Reserve proces-geld gebieds-ontwik-keling	Reserve ZZL	Totaal
3 Economie					
Budgetneutraal	50	0	400	-1.453	-1.003
12 Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland	0	0	400	0	400
13 Vervangende projecten Zuiderzeelijn-gelden	0	0	0	-1.453	-1.453
39 IPO en Bij12	50	0	0	0	50
Financiële impact	-190	-822	0	0	-1.012
14 Flevokust Haven - opbrengsten	-390	0	0	0	-390
15 Flevokust Haven - voorziening groot onderhoud	200	0	0	0	200
16 Flevokust Haven - landzijdige ontsluiting	0	-822	0	0	-822
Totaal afwijkingen	-140	-822	400	-1.453	-2.014

De *positieve* bedragen in deze tabel staan voor *hogere lasten* of *lagere baten*. Het begrotingssaldo neemt in dit geval toe met **€ 1.012.000** (regel Financiële impact). De budget neutrale afwijking van IPO en Bij12 is een herverdeling vanuit programma 7.

De onderwerpen MSNF en ZZL zijn budgetneutraal, omdat deze budgetten een directe relatie hebben met de reserves. Voor één onderwerp (landzijdige ontsluiting) is er geen effect op de programma's, maar alleen in de Brede Bestemmingsreserve. De voorgestelde vrijval van het oormerk leidt tot een verhoging van het ongeoormerkte deel in de reserve.

2.4 Programma 4: Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige samenleving

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 4.1 Recreatie en toerisme
- 4.2 Cultuur en erfgoed
- 4.3 Krachtige samenleving

2.4.1 Onderdeel - Recreatie en toerisme

Wij starten met de uitvoering van de Cultuurnota 2021-2024: Flevoland ruimte voor cultuur, waarbij wij een sterk cultureel klimaat van hoge artistieke waarde realiseren, waarvan maker en publiek, maatschappij, economie en ruimtelijke omgeving profiteren.

Positieve afwikkelingsverschillen Cultuur (17)

In het lopende jaar is er een positief afwikkelingsverschil van € 63.000 ontstaan door coulanaceverlening en/of lagere subsidievaststelling. Dit betreft aan derden toegezegde subsidies, waarbij de ontvangende organisatie niet (alle) prestaties voor die subsidie hebben kunnen uitvoeren door coronabeperkingen in 2021. De verwachting is dat er nog wel enkele coulanaceverleningen zullen volgen in 2022.

Wij stellen voor om de positieve afwikkelingsverschillen binnen het product 4.2.1 Cultuur als gevolg Coronabeperkingen in 2021 toe te voegen aan de uitvoeringsreserve Fonds Culturele ontwikkeling en deze daarmee beschikbaar te stellen voor het Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling.

Impuls klassieke muziek (18)

Op grond van de nadere regel 'Klassieke Muziek 2022' zijn subsidies verstrekt voor tweejarige projecten. Op advies van de Adviescommissie Klassieke Muziek is het restantbudget (€ 2.400 in 2022 en € 10.250 in 2023) gereserveerd voor Stichting Apollo voor de aanvraag van een incidentele subsidie ter versterking van de zakelijke leiding van het ensemble. De verslagleggingsregels vereisen dat de lasten van projectsubsidies lager dan € 25.000 in het startjaar volledig als last wordt genomen.

Voorgesteld wordt om € 10.000 van 2023 af te ramen en toe te voegen aan het budget voor 2022 om de éénmalige last te kunnen dekken.

Fonds culturele ontwikkeling (19)

In februari dit jaar is het Flevolands Fonds voor Culturele ontwikkeling vastgesteld. In het bijbehorende statenvoorstel is melding gemaakt van de oproep van de minister van OC&W om als vervolg op de Coronaondersteuning aan de culturele sector herstel- en innovatiebeleid te voeren en de wijze waarop GS hieraan gehoor wil geven, namelijk door resterende middelen van de afgelopen coronaregelingen cultuur 2021 en de onderschrijvingen cultuur toe te voegen aan het fonds. Beide onderdelen hebben voor € 136.000 bijgedragen aan het rekeningresultaat 2021

Voorgesteld wordt om € 136.000 beschikbaar te stellen voor cultuur, ten laste van het begrotingssaldo. Daarvan kan dan € 25.000 worden toegevoegd aan de cultuurbudgetten en € 111.000 aan het Fonds Culturele Ontwikkeling.

2.4.2 Financiële impact programma 4

De hiervoor beschreven afwijkingen en voorstellen leiden tot een financiële impact op de begroting. In de volgende tabel is de impact op de programma's in 2022 samengevat per onderwerp.

Tabel 6 - Financiële impact programma 4 in 2022 (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma en onderwerpen	Begrotingsaldo	Reserve Fonds Culturele ontwikkeling	Totaal
4 Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige Samenleving			
Budgetneutraal	22	-63	-41
17 Positieve ontwikkelingsverschillen Cultuur	0	-63	-63
18 Impuls klassieke muziek	10	0	10
39 IPO en Bij12	12	0	12
Financiële impact	136	0	136
19 Fonds culturele ontwikkeling	136	0	136
Totaal afwijkingen	158	-63	95

De *positieve* bedragen in deze tabel staan voor *hogere lasten* of *lagere baten*. Het begrotingsaldo neemt in dit geval af met **€ 136.000** (regel Financiële impact). Het onderdeel 'Impuls klassieke muziek' is als budgetneutraal aangemerkt, omdat de lasten in 2023 voor de gelijke omvang worden verlaagd. De budget neutrale afwijking van IPO en Bij12 is een herverdeling vanuit programma 7.

2.5 Programma 5: Energie, duurzaamheid en milieu

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 5.1 Regionale energiestrategie
- 5.2 Duurzaamheid en circulaire economie
- 5.3 Milieu: lucht, bodem en geluid
- 5.4 Klimaat akkoord

2.5.1 Onderdeel - Regionale energiestrategie (RES)

Samen met onze gebiedspartners is de gezamenlijke inzet voor het behalen van de nationale klimaatdoelen vastgelegd in een Regionale Energie Strategie (RES). Volgens de huidige planning betekent dit RES 1.0 in 2021 en elke 2 jaar daaropvolgend een volgende RES.

Regionale Energie Infrastructuur - REIS (20)

De bestuurlijke afspraak met het Rijk, om als provincies actief aan de slag te gaan met de regionale energie infrastructuur, is een nieuwe ontwikkeling.

Het is vereist om een plan van aanpak voor een provinciaal Meerjarenprogramma Energie InfraStructuur (provinciaal MIEK) op te stellen, waarvoor wij externe expertise nodig hebben. Het plan van aanpak dient dit jaar afgerond te zijn en bestuurlijk te worden vastgesteld. Ook dienen de voorbereidingen te starten om te komen tot een toekomstanalyse van de energiesystemen die momenteel aanwezig zijn en welke ontwikkeling die krijgen, een zogenaamde systeemanalyse. De meerjarige effecten van de verdere uitwerking, implementatie en organisatie van het provinciaal MIEK, alsook het uitvoeren van de systeemanalyse, zijn onder de noemer Regionale Energie InfraStructuur (REIS) opgenomen in de perspectiefnota 2023-2026.

Wij stellen voor om voor het opstellen van een plan van aanpak provinciaal MIEK en de voorbereidingen van een systeemanalyse een aanvullend budget beschikbaar te stellen van € 100.000 ten laste van het begrotingssaldo.

Aanpak grootste gasverbruikers Flevoland (21)

Het is een nationaal doel om sneller van het Russisch gas af te gaan. In het kader van dit streven wordt er binnen Flevoland een aanpak uitgewerkt om de grootste gasverbruikers van de provincie te kunnen betrekken. Hierbij wordt hun investeringskalender geanalyseerd en zal er toegewerkt worden naar een netwerk op bedrijventerreinen als basis voor het versnellen van het proces om van het gas te af gaan.

Wij stellen voor om een aanvullend budget in 2022 beschikbaar te stellen van € 150.000 ten laste van het begrotingssaldo.

Waterstofeconomie (22)

Als onderdeel van het programma Energie in Balans - ter stimulering van de energietransitie en de ambities vanuit de Regionale Energie Strategie (RES) - zijn een aantal waterstof projecten in Flevoland geïdentificeerd. Intentie is deze projecten te koppelen aan de Nationale en Europese fondsen. Dit biedt kansen voor nieuwe financieringsarrangementen en investeringsruimte en kan de uitvoering versnellen. Om deze projecten ook procesmatig te kunnen ondersteunen is voor 2022 € 50.000 nodig. Binnen de Brede bestemmingsreserve is hiervoor € 300.000 geormerkt in het kader van waterstofeconomie, waardoor de afwijking budgetneutraal is ten opzichte van de begrotingsruimte.

Voorgesteld wordt om voor de procesgelden voor waterstofprojecten € 50.000 in de begroting 2022 op te nemen en deze te dekken uit de Brede bestemmingsreserve, oormerk waterstofeconomie.

2.5.2 Onderdeel - Milieu: lucht, bodem, geluid

De kwaliteit van onze leefomgeving is in Flevoland behouden, zodanig dat gerichte aandacht is besteed aan gezondheid, bodem, water, lucht en geluid.

Omgevingsdiensten (23)

In het coalitieakkoord 2019-2023 is een jaarlijks bedrag van € 200.000 opgenomen voor het op orde brengen van toezicht en handhaving in het buitengebied. Op verzoek van de provincie heeft de OFGV hiervoor een maatwerkeraanbieding gedaan voor een bedrag van € 303.000 per jaar. In haar aanbieding heeft de OFGV een gedegen onderbouwing gegeven voor het feit dat voor de capaciteitsuitbreiding een hogere bijdrage noodzakelijk is dan het in het coalitieakkoord beschikbaar gestelde bedrag.

Vanaf 1 januari 2022 voert de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied ook de bouwtaken voor de provincie uit. Dit maakt dat de financiële bijdrage ten opzichte van 2021 is gestegen met € 66.676.

Wij stellen voor om de begrotingspost Omgevingsdiensten in 2022 aan te vullen met € 170.000, ten laste van het begrotingssaldo.

Actieplan geluid / SWUNG (24)

Begin 2021 is de subsidieregeling geluid die vanaf september 2019 bestaat, geëvalueerd. Mede door de beperkte bekendheid die aan het bestaan van de regeling is gegeven maar ook vanwege de complexiteit van de regeling, blijft het animo achter. Naar aanleiding van de evaluatie is de regeling in mei 2021 op details aangepast en 300 bewoners met de hoogste geluidbelasting langs de provinciale wegen zijn schriftelijk geïnformeerd over de mogelijkheid van subsidie. Door deze aanpassingen wordt een toename van het aantal aanvragen verwacht. Echter omdat nog steeds de regeling een aantal eisen stelt en de eigen bijdrage tot € 10.000 kan oplopen, wordt niet verwacht dat dit jaar het beschikbare budget (€ 801.000) volledig zal worden benut. De subsidieregeling heeft een looptijd tot en met 30 september 2023.

Wij stellen voor om € 750.000 van het in 2022 beschikbare budget voor de subsidieregeling door te schuiven naar 2023, via de reserve 'Doorgeschoven activiteiten'.

Varend ontgassen (25)

Er is door de provincie ingezet op het reguleren van het varend ontgassen in provincie Flevoland. Expertise op dit onderwerp is niet aanwezig bij de provincie of de Omgevingsdiensten. Om voldoende ondersteuning te kunnen geven op dit onderwerp dient er extern ingehuurd te worden. Hiervoor is een bedrag van € 100.000 benodigd.

Wij stellen voor om de begrotingspost Klassieke Milieutaken met € 100.000 te verhogen in 2022 ten laste van het begrotingssaldo.

Schone leefomgeving (26)

In het Coalitieakkoord 2019-2023 is voor de jaren 2020-2023 jaarlijks een bedrag van € 100.000 opgenomen voor de Schone leefomgeving. Vorig jaar is gewerkt aan een verkenning wat verstaan wordt onder schone leefomgeving en is een Leefbaarheidsagenda opgesteld. Met Leefbaarheidsagenda wordt concreet uitvoering geven aan de ambitie van het coalitieakkoord ten aanzien van een schone leefomgeving. Voor het implementeren van de Leefbaarheidsagenda in 2022 dient capaciteit te worden ingehuurd en dus is vrijgave van de binnen de stelpost Nieuw Beleid hiervoor gereserveerde financiële middelen noodzakelijk.

Wij stellen voor om in 2022 budget beschikbaar te stellen van € 100.000 voor de 'schone leefomgeving' en dit ten laste te brengen van de stelpost nieuw beleid (oormerk Schone leefomgeving).

Drugsdumpingen (27)

Alle provincies ontvangen gelden van het Rijk via een decentralisatie-uitkering in het Provinciefonds voor de schade die particulieren en gemeenten ondervinden door drugsafvaldumpingen op hun grond. Het bedrag dat Flevoland jaarlijks tot en met 2024 ontvangt op basis van de verdeelsleutel bedraagt € 11.743.

Wij stellen voor om in 2022 tot en met 2024 budget beschikbaar te stellen van € 11.743 voor de drugsafvaldumpingen, ten laste van het begrotingssaldo, ervan uit gaande dat de uitkering uit het Provinciefonds voor hetzelfde bedrag wordt verhoogd.

Toezichthouders stikstof (28)

Vanaf 2021 is structureel € 300.000 beschikbaar gesteld voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van de Flevolandse aanpak stikstof. Een deel van dit budget is ingezet voor ambtelijke capaciteit bij de provincie en € 200.000 is beschikbaar voor de OFGV. Het proces om tot afspraken hierover te komen is gestart in 2021. De OFGV kan hier invulling aan geven door 2 fte toezichthouders en 0,6 fte jurist in te zetten. De verwachte kosten daarvan bedragen € 227.181. De OFGV zal na opdrachtverlening door de provincie starten met het werven van deze capaciteit. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is de verwachting dat zij niet voor 1 september 2022 kunnen starten. Ook is het onzeker of er ervaren krachten worden aangetrokken, er wordt rekening mee gehouden dat zij starten met ervaring op te doen bij een andere omgevingsdienst, aangezien de OFGV nog geen ervaring heeft met deze taak. Tijdens het inwerken zal de productie aan controlebezoeken geleidelijk gaan toenemen naar uiteindelijk 80-100 controles per jaar. Deze toezichttaak is een structurele taak en zal worden opgenomen in de kostenverdeelsystematiek van de OFGV. Eens per 3 jaar wordt deze opnieuw vastgesteld.

Wij stellen voor om de voorziene onderschrijding van € 125.000 in 2022 geormerkt toe te voegen aan de Brede Bestemmingsreserve en het tekort voor deze taak de komende jaren hieruit te dekken. In 2023 zal OFGV de kostenverdeelsystematiek actualiseren voor de jaren 2024 tot en met 2026. Als deze herziening een structureel effect laat zien, zal deze worden meegenomen worden in een volgend P&C document.

2.5.3 Financiële impact programma 5

De hiervoor beschreven afwijkingen en voorstellen leiden tot een financiële impact op de begroting. In de volgende tabel is de impact op de programma's in 2022 samengevat per onderwerp.

Tabel 7 - Financiële impact programma 5 in 2022 (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma en onderwerpen	Begrotings-saldo	Brede bestemmings-reserve	Reserve door-geschoven activiteiten	Stelpost nieuw beleid	Totaal
5 Energie, duurzaamheid en milieu					
Budgetneutraal	-14	-75	-750	100	-739
22 Waterstofeconomie	0	50	0	0	50
24 Actieplan geluid / SWUNG	0	0	-750	0	-750
26 Schone leefomgeving	0	0	0	100	100
28 Toezichthouders stikstof	0	-125	0	0	-125
39 IPO en Bij12	-14	0	0	0	-14
Financiële impact	532	0	0	0	532
20 Regionale Energie Infrastructuur	100	0	0	0	100
21 Aanpak grootste gasverbruikers	150	0	0	0	150
23 Omgevingsdiensten	170	0	0	0	170
25 Varend ontgassen	100	0	0	0	100
27 Drugsdumpingen	12	0	0	0	12
Totaal afwijkingen	518	-75	-750	100	-207

De *positieve* bedragen in deze tabel staan voor *hogere lasten* of *lagere baten*. Het begrotingsaldo neemt in dit geval af met € **532.000** (regel Financiële impact). De budget neutrale afwijking van IPO en Bij12 is een herverdeling vanuit programma 7.

De voorstellen die als budgetneutraal zijn aangemerkt hebben een directe relatie met de reserves. Voor het onderwerp 'schone leefomgeving' is al een oormerk in de stelpost nieuw beleid aanwezig, wat vrij valt en daarmee budgetneutraal is. Voor het onderwerp 'waterstofeconomie' is al een oormerk in de Brede bestemmingsreserve aanwezig, wat vrij valt en daarmee geen effect heeft op de begrotingsruimte.

Het effect van de afwijkingen is dat de reserves in 2022 per saldo toenemen met € 825.000, wat in de jaren na 2022 besteed wordt.

2.6 Programma 6: Mobiliteit

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

6.1 Openbaar vervoer

6.2 Ontwikkeling en innovatie mobiliteit

6.3 Infrastructuur

2.6.1 Onderdeel – Openbaar vervoer

De nachtelijke bereikbaarheid van zowel Schiphol als Amsterdam Lelystad Airport is verbeterd.

Nachtelijke bereikbaarheid openbaar vervoer (29)

Wij zetten ons in om samen met de NS een voorstel uit te werken over het realiseren van een nachttreinetdienst op de verbinding Schiphol Amsterdam Almere Lelystad en Zwolle, mogelijk met medefinanciering van de provincie.

Deze activiteit wordt opgepakt zodra het besluit is genomen over de openingsdatum van Amsterdam Lelystad Airport. Gelet op de complexiteit en kosten van een nachttreinetdienst en de zeker in de eerste jaren verwachte lage reizigersaantallen zullen bij het onderzoek en voorstel ook andere OV-alternatieven (busverbinding) worden betrokken.

Afwijking zonder budgettaire gevolgen voor het begrotingssaldo. Volgens bestaand financieel beleid worden de in enig jaar niet-bestede middelen gestort in de bestemmingsreserve Mobiliteit.

Het bieden van openbaar vervoer aan de inwoners en bezoekers van Flevoland via de busconcessies IJsselmond, Lelystad, Fryslân (lijn 315 Emmeloord-Heerenveen-Groningen) en de Airport-express.

Indexatie van exploitatiesubsidies aan OV-bedrijven (30)

In de concessieovereenkomsten met de OV-bedrijven is toegezegd om de jaarlijkse exploitatiesubsidies te indexereren met de in de sector algemeen aanvaarde LBI (Landelijke Bijdrage Index). Voornamelijk als gevolg van de gestegen brandstofkosten valt de index 2022 voorlopig hoger uit dan begroot. De index LBI 2022 is momenteel begroot op 2,53%. De voorlopige stand per maart 2022 is 5,50% tot 6,25%.

Deze afwijking leidt zelfstandig tot een structureel hogere jaarlijkse exploitatiebijdrage, namelijk ongeveer € 530.000 per jaar (voorlopig prijspeil maart 2022). De hogere index werkt ook door in de exploitatiebijdragen van de komende jaren, waarover u al bent geïnformeerd in de perspectiefnota 2023-2026.

De hogere lasten zijn ondermeer het gevolg van de Coronacrisis en de oorlog in Oekraïne. Het opvangen van dergelijke grote indexatieverschillen binnen het programma Mobiliteit en Ruimte (en de bestemmingsreserve Mobiliteit) gaat ten koste van de ambities op andere thema's binnen dit programma, zoals fiets, verkeersveiligheid of de geplande investeringen in infrastructuur.

Wij stellen voor om, als gevolg van de sterk gestegen LBI-index, de begrotingspost in 2022 te verhogen met € 530.000 en dit te dekken uit het begrotingssaldo.

De mogelijkheden voor realisatie van snelle (rail)verbinding tussen Flevoland en de andere delen van het land zijn onderzocht.

Deltaplan Noordelijk Nederland - Lelylijn (31)

In het coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV zijn middelen gereserveerd om op termijn de Lelylijn (Lelystad – Emmeloord – Groningen) aan te kunnen leggen. De komende tijd zal onderzocht worden hoe dit het beste kan gebeuren en welke aanvullende investeringsbronnen hiervoor kunnen worden aangewend. Rijk en Regio zullen dit gezamenlijk oppakken.

Dit onderwerp is ook onderdeel van de perspectiefnota 2023-2026, referentie 30.

Vooruitlopend op definitieve afspraken over de dekking van de onderzoeken en inzet van personele capaciteit stellen wij voor om de financiële gevolgen ten bedrage van € 49.000 (personele capaciteit) en € 50.000 (onderzoeksmiddelen) te dekken uit het begrotingssaldo.

2.6.2 Onderdeel – Infrastructuur

De bereikbaarheid van Flevoland is verbeterd ten behoeve van het goed kunnen functioneren van onze samenleving.

Kapitaallasten investeringen Infra (32)

Voor het opstellen van de jaarrekening 2021 hebben wij een herberekening uitgevoerd van de kapitaallasten voor ontwikkelings- en vervangingsinvesteringen. De uitkomst daarvan is dat, ten opzichte van de programmabegroting 2022, de kapitaallasten voor ontwikkelingsinvesteringen € 633.005 in 2022 lager uitvallen. Voor de vervangingsinvesteringen € 178.745 vallen de kapitaallasten in 2022 lager uit dan begroot. De lagere kapitaallasten met betrekking tot ontwikkelingsinvesteringen komen volgens de gebruikelijke werkwijze ten gunste van de reserve 'Mobiliteit' en ten aanzien van vervangingsinvesteringen ten gunste van de reserve 'Activering Vervangingsinvesteringen'. De reden van de aframingen is het gevolg van het op een later moment in gebruik nemen van investeringen, waardoor kapitaallasten verschuiven naar een volgend jaar.

Wij stellen voor om:

- de raming van kapitaallasten met betrekking tot ontwikkelingsinvesteringen te verlagen met een bedrag van € 633.005 en dit bedrag te storten in de reserve Mobiliteit, en
- de raming van kapitaallasten met betrekking tot vervangingsinvesteringen te verlagen met een bedrag van € 178.745 en dit bedrag te storten in de reserve Egalisatie activering vervangingsinvesteringen.

Project Roggebot N307 (33)

Provincie Flevoland is penvoerder van het project Roggebot N307. Dit project vindt plaats in samenwerking met het Ministerie van I&W en Provincie Overijssel. Alle uitgaven in het project lopen in 1e instantie via Provincie Flevoland. Het Ministerie van I&W en de Provincie Overijssel dragen in belangrijke mate bij in de projectkosten. Het netto aandeel in het gehele project voor provincie Flevoland is vastgesteld op € 16,5 mln. Aanvullend op de samenwerkingsovereenkomst tussen Flevoland en Overijssel is

overeengekomen dat de uitvoering van maatregelen met betrekking tot recreatieterreinen wordt ondergebracht binnen de projectorganisatie van N307 Roggebot-Kampen. De uitgaven worden geraamd op € 1.734.071 en komen geheel voor rekening van provincie Overijssel.

Voor provincie Flevoland betreffen dit budgetneutrale uitgaven. Tegenover de hogere uitgaven staat een extra bijdrage van € 1.734.071 van provincie Overijssel. Deze uitgaven hebben daarom geen gevolgen voor de lasten in de Programmabegroting 2022, omdat dit niet leidt tot extra kapitaallasten voor provincie Flevoland.

Wij stellen voor om het bruto raamkrediet voor investeringen in wegen en vaarwegen in 2022 (ontwikkelingsinvesteringen) te verhogen met € 1.734.071. Daarnaast stellen wij voor om de bijdrage van derden op het krediet te verhogen vanwege de bijdrage van provincie Overijssel van € 1.734.071.

Project 'groot onderhoud bruggen en sluizen' (34)

De objecten 'Arie de Witbrug' en 'Zwolsebrug' zijn eigendom van gemeente Urk. De provincie is verzocht de renovatie van die objecten mee te nemen in de aanbesteding van het programma 'groot onderhoud bruggen en sluizen' (GOBS). De afspraken over de uitvoering van de renovatie en de financiering zijn vastgelegd in een overeenkomst. Hierin is vastgelegd dat de renovatie van betreffende objecten voor rekening van gemeente Urk worden uitgevoerd. Binnen de kaders van de overeenkomst leiden scopewijzigingen en meerwerk tot hogere uitgaven van € 1.098.403.

Daarnaast voert de provincie namens de gemeente de regie over de realisatie van de 'Michiel de Ruyterbrug'. De opdrachtwaarde hiervan is geraamd op € 476.384. Deze uitgaven worden eveneens vergoed door gemeente Urk.

De aanvullende uitgaven bedragen in totaal € 1.574.787. Tegenover de hogere uitgaven staat een bijdrage van gemeente Urk voor hetzelfde bedrag. Omdat deze uitgaven gedekt worden door gemeente Urk wordt het project budgetneutraal uitgevoerd.

Wij stellen voor om het bruto-raamkrediet voor investeringen in wegen en vaarwegen in 2022 (vervangingsinvesteringen) te verhogen met € 1.574.787. Daarnaast stellen wij voor om de bijdragen van derden te verhogen met hetzelfde bedrag, vanwege de bijdragen van gemeente Urk.

Project 'Ganzenweg-Knardijk' (35)

Het project Ganzenweg Knardijk omvat de ombouw van de bestaande turborotonde op het kruispunt van de Ganzenweg, Harderdijk en Knardijk. Wij realiseren daar nu een ongelijkvloers kruispunt, waardoor het verkeer vlot en veilig over de N302 kan rijden zonder kruisend verkeer. Het project wordt uitgevoerd vanaf 2017 (planfase en voorbereiding) tot en met 2023. Het projectbudget bestaat uit jaarlijks toegekende raamkredieten voor investeringen in wegen en vaarwegen.

Een deel van de uitgaven schuift naar voren, bij de jaarvoting 2022 (onderdeel van de programmabegroting 2022) konden wij dat nog niet voorzien. De benodigde extra kredietvoting voor 2022 is budgetneutraal ten opzichte van de meerjarenraming. Het totaal benodigde projectbudget blijft gelijk, waardoor ook de daaruit voortvloeiende kapitaallasten gelijk blijven.

Wij stellen voor om het bruto raamkrediet voor investeringen in wegen en vaarwegen in 2022 (ontwikkelingsinvesteringen) te verhogen met € 600.000.

De kwaliteit van onze wegen is op peil en wij hebben maatregelen getroffen die de (sociale) verkeersveiligheid verbeteren.

Droogteschade langs provinciale wegen (36)

De afgelopen jaren komen er in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland frequenter schadebeelden voor op specifieke gedeelten van de provinciale infrastructuur met bomen. Bij drogere periodes ontstaan blijvende lengtescheuren in het asfalt. Deze scheuren zorgen voor een verhoogd veiligheidsrisico voor het verkeer, schade aan de wegen en extra onderhoudskosten omdat de reparatie van dit soort schadebeelden niet kan wachten tot het reguliere onderhoudsmoment. Er is behoefte om structurele maatregelen te treffen om deze schades in de toekomst te voorkomen of beheersbaar te maken. De verwachting is dat door de klimaatsverandering er mogelijk meer drogere periodes gaan voorkomen in de toekomst, waardoor de schadebeelden zullen toenemen en er extra onderhoudskosten gemaakt zullen gaan worden. Voor de aanpak van deze problematiek is de notitie 'aanpak droogteschade langs provinciale wegen' opgesteld waarin 5 scenario's zijn beschreven. Het college heeft een voorkeur uitgesproken voor scenario 4, met als aanvulling om alle te kappen bomen te compenseren (scenario 4a). PS zal in de komende maanden een voorstel ter besluitvorming bespreken. Dit onderwerp is ook onderdeel van de perspectiefnota 2023-2026, referentie 32.

De aanpak van de droogteschade wordt over meerdere jaren (2022 tot en met 2025 plus 2029) uitgevoerd. Om het totaaloverzicht te houden is zijn de investeringen en exploitatielasten in het volgende overzicht weergegeven (bedragen x € 1.000):

Tabel 8 - Financiën voorstel droogteschade (bedragen in € x 1.000)

	Investering	Boscompensatie (incidenteel)	Jaarlijkse kapitaallasten
Scenario 4			
2022	1.326	66	0
2023	2.522	171	33
2024	1.929	0	74
2025	0	0	48
2029	739	0	13
Scenario 4b			
2023	0	115	0
Totaal	6.517	352	168

De investeringen en exploitatielasten vanaf 2023 zijn opgenomen in de perspectiefnota 2023-2026 (voorstel nummer 32). In 2022 zullen de investeringen € 1.326.106 bedragen en de éénmalige exploitatielasten € 66.147 (€ 42.147 voor het kappen van bomen, € 24.000 voor boscompensatie).

Wij stellen voor om het bruto-raamkrediet voor de investeringen in wegen en vaarwegen 2022 (vervangingsinvesteringen) te verhogen met € 1.326.106. Daarnaast stellen wij voor om de exploitatiebegroting 'Jaarlijks Onderhoud' in 2022 te verhogen met € 66.147 ten laste van het begrotingssaldo.

Prijsstijgingen jaarlijks onderhoud (37)

De afgelopen maanden is er sprake van extreme prijsstijgingen in bouwstoffen (20-30%). Denk hierbij aan materialen zoals hout, staal en bitumen als ook de extreme brandstofkosten. Zowel bij de jaarlijks onderhoudscontracten (JO) als al aanbestede grote projecten (NJO, VVI en OI) hebben tientallen aannemers aangegeven dat zij genooddaakt zijn om deze stijgende kosten door te berekenen.

Het CBS verstrekt voor grond- weg- en waterbouw per kwartaal indexcijfers. Daaruit kunnen wij nu afleiden dat de prijsstijging (peildatum 1 januari) voor zowel het jaarlijks onderhoud als de al aanbestede projecten minimaal € 7,5 miljoen is. Op basis van de huidige prijsontwikkeling (april 2022) zou dat bedrag zelf op kunnen lopen tot € 16 miljoen. De prijsontwikkeling is zeer volatiel en varieert per type project. Deze tegenvaller zal zijn beslag krijgen in de komende jaren.

Vanwege de ruimte in de jaarvoteringen bij de grote projecten en de aanbestedingsvoordelen bij de regioprojecten in de afgelopen jaren wordt voor 2022 geen kredietprobleem verwacht. Een deel van de prijsstijgingen kan worden gedekt uit de al toegekende kredietvotering en een deel uit aanbestedingsvoordelen als gevolg van een competitieve markt. Die aanbestedingsvoordelen komen uit voorgaande jaren, vóór de huidige prijsstijgingen. De verwachting is echter dat vanaf 2023 wel tekorten ontstaan. Deze tekorten zullen worden vertaald in de begroting 2023.

Ten aanzien van jaarlijks onderhoud wordt verwacht dat de prijsstijgingen niet kunnen worden opgevangen uit het toegekende budget. In 2022 wordt een prijsstijging verwacht van 5% van het onderhoudsbudget 2022 (€ 8,6 miljoen). De verwachte prijsstijging bedraagt € 430.000.

Wij stellen voor om de begrotingspost 'Jaarlijks Onderhoud' in 2022 te verhogen met € 430.000 ten laste van het begrotingssaldo.

2.6.3 Financiële impact programma 6

De hiervoor beschreven afwijkingen en voorstellen leiden tot een financiële impact op de begroting. In de volgende tabel is de impact op de programma's in 2022 samengevat per onderwerp.

Tabel 9 - Financiële impact programma 6 in 2022 (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma en onderwerpen	Begrotings-saldo	Reserve activering vervangings- investerings	Reserve mobiliteit	Totaal
6 Mobiliteit				
Budgetneutraal	93	-179	-633	-719
29 Nachtelijke bereikbaarheid OV	0	0	0	0
32 Kapitaallasten investeringen Infra	0	-179	-633	-812
39 IPO en Bij12	93	0	0	93
Financiële impact	1.125	0	0	1.125
30 Indexatie exploitatiesubsidies OV bedrijven	530	0	0	530
31 Deltaplan Noordelijk Nederland (Lelylijn)	99	0	0	99
36 Droogteschade provinciale wegen	66	0	0	66
37 Prijsstijging jaarlijks onderhoud	430	0	0	430
Totaal afwijkingen	1.218	-179	-633	406

De *positieve* bedragen in de voorgaande tabel staan voor *hogere lasten of lagere baten*. Het begrotingssaldo neemt in dit geval af met **€ 1.125.000** (regel Financiële impact). De voorstellen die als budgetneutraal zijn aangemerkt hebben een directe relatie met de reserves.

De voorstellen voor drie projecten hebben impact op de kredieten. Voor GOBS en Roggebot N307 zijn de afwijkingen aangemerkt als budgetneutraal, omdat zowel de begrote baten als de lasten voor hetzelfde bedrag worden verhoogd. De verhoging van het krediet voor droogteschade heeft in 2022 geen impact op de programmabegroting, maar zal in de komende jaren worden afgeschreven waardoor de kapitaallasten stijgen. Dit is al verwerkt in de perspectiefnota 2023-2026.

In de volgende tabel is het effect op het krediet weergegeven. Door de hogere uitgaven stijgt het benodigde krediet (+), maar voor twee projecten is sprake van hogere inkomsten (-) worden voor die projecten het saldo gelijk blijft. Het project Ganzenweg Knardijk is ook budgetneutraal, omdat het totale projectbudget (2017 tot en met 2023) gelijk blijft.

De begrote uitgaven en inkomsten op de kredieten maken wij afzonderlijk inzichtelijk, omdat die mutaties van kredieten los van elkaar goedkeuring behoeven.

Tabel 10 - Financiële impact kredieten programma 6 in 2022 (bedragen in € x 1.000)

Kredieten	-	+	Saldo
Budgetneutraal	-3.309	3.909	600
Project GOBS	-1.575	1.575	0
Project Roggebot N307	-1.734	1.734	0
Project Ganzenweg Knardijk	0	600	600
Financiële impact	0	1.326	1.326
Droogteschade langs Provinciale Wegen	0	1.326	1.326
Mutatie kredieten	-3.309	5.235	1.926

2.7 Programma 7: Vernieuwend bestuur

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 7.1 Bestuur
- 7.2 Provinciale Staten
- 7.3 Algemene dekkingsmiddelen en stelposten
- 7.4 Bedrijfsvoering
- 7.5 Reserves

2.7.1 Onderdeel – Bestuur

Een versterkte effectiviteit van het openbaar bestuur.

Strategische Agenda (38)

Met een nieuw kabinet wordt in IPO-verband afgesproken welke strategische opgaven wij aanpakken en welke rol de provincie daarin oppakt. Aanvullend wordt met de regio en het Rijk toegewerkt naar een strategische agenda, waarin afspraken worden gemaakt over een gebalanceerde ontwikkeling van Flevoland, waarbij groei gaat bijdragen aan kwaliteit.

Vanaf april start een versnellingsfase, mede ingegeven door de 100-dagen brief van de minister voor ROV. Zowel op inhoud als op proces is extra inspanning nodig om tijdig de inzet voor een intensivering van de Rijk Regio Samenwerking vanuit Flevoland. Samen met de gemeenten en het waterschap dient de inzet goed met elkaar afgestemd te worden. In samenwerking met het rijk zal dit moeten leiden tot concrete inzet en programmering waarbij het rijk vanuit een gemeenschappelijk inzicht en belang sterker bijdraagt aan de regionale opgaven. Om dit goed voor elkaar te krijgen is € 150.000 procesgeld nodig voor vormgeving en begeleiding van het gezamenlijke traject rijk-regio, concretisering en programmering, uitwerken kaartbeelden en vormgeving.

Wij stellen voor om in 2022 een budget beschikbaar te stellen van € 150.000, ten laste van het begrotingssaldo.

IPO en BIJ12 (39)

In de programmabegroting 2022 zijn de lasten van IPO en Bij12 nog volledig opgenomen in programma 7. Wij streven er naar om de begrotingen van IPO en Bij12 bij de begroting 2023 integraal in de Flevolandse begroting inzichtelijk te maken. Wij hebben daarop voorgesorteerd, door de begrote lasten voor IPO en Bij12 nu voor het jaar 2022 ook toe te rekenen aan de programma's. Het doel van deze verdeling is dat het inzicht in de lasten van IPO en BIJ12 verbeterd, namelijk dat de koppeling tussen onze eigen programma's eenvoudiger is op te maken uit de planning- en control documenten.

De Kaderbrief IPO/Bij12 2022 is bij het schrijven van de zomernota nog niet besloten. Deze zal, na definitieve besluitvorming, in de begroting 2023 worden opgenomen. De wijzigingen met betrekking tot 2022 zijn wel verwerkt in de zomernota, omdat daar geen latere mogelijkheid meer voor wordt verwacht dit jaar.

Verdeling budgetten IPO – per programma	2022 (€)
1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water	86.000
2 Landbouw, visserij en natuur	232.000
3 Economie	50.000
4 Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige Samenleving	12.000
5 Energie, duurzaamheid en milieu	-14.000
6 Mobiliteit	93.000
7 Vernieuwend bestuur	-459.000
Totaal	0

Wij stellen voor om in 2022 de baten en lasten van IPO en BIJ12 te verdelen over de programma's waar zij betrekking op hebben. Dit is een budgetneutrale wijziging van programma 7 naar de overige programma's.

2.7.2 Onderdeel – Provinciale Staten

Een degelijk en solide financieel beleid zodanig dat er jaarlijks een sluitende begroting wordt aangeboden en dat onze reserves op een verantwoord niveau blijven.

Verkiezingen (50)

In 2023 vinden de Provinciale Statenverkiezingen plaats waarvoor budget is begroot in het verkiezingsjaar 2023. Om campagne voorbereidingen in 2022 te starten wordt voorgesteld om € 70.000 van het verkiezingsbudget 2023 in 2022 te programmeren.

Wij stellen voor om in 2022 een incidenteel budget toe te kennen van € 70.000 voor de voorbereidingen van de campagne, ten laste van het begrotingsaldo.

2.7.3 Onderdeel – Algemene dekkingsmiddelen en stelposten

Een degelijk en solide financieel beleid zodanig dat er jaarlijks een sluitende begroting wordt aangeboden en dat onze reserves op een verantwoord niveau blijven.

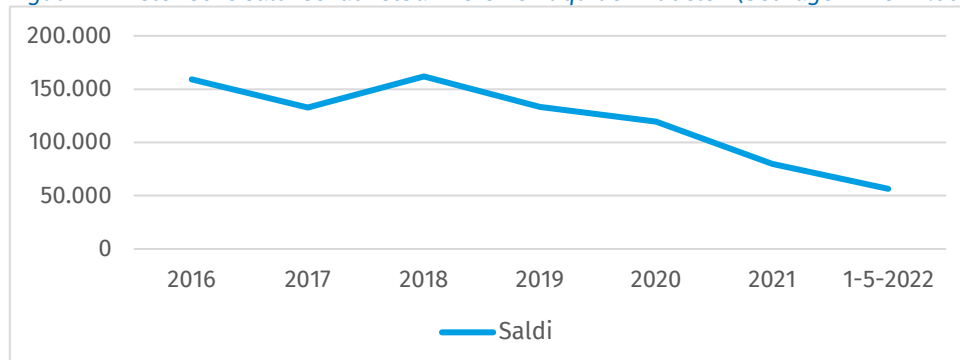
Inflatie, kostenstijgingen en stijgende rente (40)

Zoals recent al is beschreven in de perspectiefnota 2023-2026 is de ontwikkeling van de inflatie momenteel sterk afhankelijk van de energieprijzen. Doordat prijzen voor energie en grondstoffen sterk stijgen zullen ook producten in andere categorieën in prijs toenemen. Als gevolg van de hoge inflatie en kostenstijgingen zien wij dat de verwachte uitstroom van liquide middelen toeneemt, oftewel het banksaldo daalt.

Met diverse grote projecten in het verschiet is het mogelijk dat de provincie in de nabije toekomst over moet gaan tot het aantrekken van geld (liquide middelen) in de vorm van leningen. Daardoor moeten wij rekening gaan houden met hogere kapitaallasten door de toerekening van de rentelasten, waarbij de komende periode mogelijk sprake is van stijgende rentepercentages.

Figuur 1 - Historische saldi schatkistbankieren en liquide middelen (bedragen in € x 1.000)

Provinciefonds (41)

De omvang van de uitkering uit het Provinciefonds in de programmabegroting 2022 is gebaseerd op de meicirculaire 2021. In de septembercirculaire 2021 zijn de uitkeringen voor 2022 en volgende jaren geactualiseerd op grond van de aangeboden rijksbegroting 2022 en de laatste gegevens over bijvoorbeeld de inwonertallen.

De septembercirculaire 2021 gaf een opwaartse bijstelling van de uitkeringen voor 2022 van ongeveer € 2,8 mln. Nadien is er ook een nieuw regeerakkoord verschenen. De daarin opgenomen extra rijksuitgaven zullen, via de methodiek van 'samen de trap op en af' leiden tot hogere accessen van het Provinciefonds. De exacte effecten van de hogere accessen zullen naar verwachting pas in de meicirculaire 2022 worden opgenomen, maar er kan nu wel al een voorlopige inschatting van die bedragen worden gemaakt. Wij verwachten dat het regeerakkoord voor 2022 een voordelig effect heeft van € 2,0 mln.

De opschalingskorting is de afgelopen jaren afgebouwd. Voor 2022 heeft de afbouw tot gevolg dat er een voordeel ontstaat van € 0,4 mln.

De belastingcapaciteit (de omvang van het wagenpark) is een verdeelmaatstaf in het Provinciefonds. Veranderingen in de belastingcapaciteit hebben daarom effect op de uitkering.

Wij stellen voor om de geraamde baten van de uitkering uit het Provinciefonds in 2022 met € 6,8 miljoen te verhogen ten gunste van het begrotingsaldo.

Uitkering Provinciefonds	2022
Effecten september circulaire 2021	2.800
Regeerakkoord (invulling accres)	2.000
Vervallen opschalingskorting	400
Effecten MRB op Provinciefonds	1.600
Totaal	6.800

Opcenten motorrijtuigenbelasting (42)

De huidige begrotingsraming van de opbrengst uit de opcenten MRB is gebaseerd op het voertuigenoverzicht van 1 juli 2021. Uit het actuele voertuigenoverzicht van het Centraal Bureau Motorrijtuigenbelasting (CBM) blijkt dat het totaal aantal voertuigen in Flevoland in het afgelopen jaar is gedaald. Het aantal belastbare voertuigen in 2021 met 7.300 afgenomen. Dat is een afname van 2,5% die grotendeels wordt veroorzaakt door de stijging van het aantal elektrische voertuigen (met bijna 6.000 voertuigen gestegen). Die voertuigen zijn vrijgesteld van motorrijtuigenbelasting.

Aan de hand van het nieuwe voertuigenoverzicht van het CBM hebben wij de verwachte opbrengst voor 2022 opnieuw berekend. Door de daling van het aantal voertuigen is er ten opzichte van de programmabegroting 2022 een nadeel te verwachten van ongeveer € 0,6 mln. (structureel). In de programmabegroting 2022 is binnen de stelpost 'begrotingsonzekerheden' rekening gehouden met een risicobuffer voor tegenvallende MRB opbrengsten als gevolg van een verdergaande elektrificering.

Volgens de systematiek die in de programmabegroting 2022 wordt toegepast zou de komende jaren een stijging van de opbrengsten MRB gepresenteerd moeten worden, waardoor ook de risicobuffer in omvang toe zou nemen. Wij stellen voor om de raming van de MRB opbrengsten meerjarig neerwaarts bij te stellen, aan de hand van de actuele prognose. Het effect daarvan is dat:

- de risicobuffer in de stelpost 'begrotingsonzekerheden' niet meer nodig is;
- de begroting van de MRB opbrengsten een realistischer beeld geeft, en dat
- het eenvoudiger is om de financiële omvang van de opbrengsten te lezen in de begroting.

Tabel 11 – Actualisatie MRB (bedragen in € x 1.000 / - = nadeel)

Actualisatie MRB	2022
Lagere opcenten MRB (actualisatie voertuigoverzicht)	-600
Verwachte afname belastingcapaciteit	-800
Belasten elektrische voertuigen	0
Lagere opbrengsten MRB	-1.400
Vrijval buffer in stelpost 'begrotingsonzekerheden'	2.287
Totaal effect op baten MRB	887

Wij stellen voor om de geraamde opbrengsten MRB in de begroting te verlagen met € 1,400 mln. en de buffer voor begrotingsonzekerheden met € 2,287 mln. vrij te laten vallen. Het saldo van de lagere opbrengsten en de vrijval uit de stelpost 'begrotingsonzekerheden' van € 0,887 mln. komt ten gunste van het begrotingsaldo.

Compensatie klimaatakkoord - elektrificering (43)

Uit recente overleggen vanuit het IPO en uit de maartbrief van het Rijk blijkt dat het Rijk bedragen heeft gereserveerd voor de compensatie van gedeerde provinciale opcenten MRB. Het gaat om de derving die door de vrijstelling van elektrische voertuigen is ontstaan. In totaal is er een bedrag van € 124 mln. per jaar gereserveerd, voor de jaren 2022 tot en met 2024. Het aandeel van Flevoland in deze compensatie is ongeveer € 11,9 mln.

Voor 2022 tot en met 2024 zullen wij € 11,9 mln. per jaar ontvangen als compensatie voor de lagere opcenten MRB (gevolgen klimaatakkoord). Dit zal via de uitkering van het Provinciefonds worden uitbetaald, waardoor de hogere baten effect hebben op de begrotingspost 'Provinciefonds'.

Wij stellen voor om de geraamde baten van de uitkering van het Provinciefonds in 2022 met € 11,9 mln. te verhogen voor de verwachte compensatie van de lagere opcenten MRB, ten gunste van het begrotingsaldo.

Tabel 12 – Verdeling compensatie klimaatakkoord (bedragen in € x 1.000)

Compensatie klimaatakkoord	2022
Landelijke compensatie 2022	124.000
Aandeel Flevoland	9,66%
Totaal effect op baten Provinciefonds	11.900

Bijstelling stelpost loon- en prijsontwikkelingen (44)

Het is de verwachting dat de uitgaven voor diensten en leveringen, maar ook de lonen, in de publieke sector de komende jaren verder stijgen. Wij verwachten bijstelling van de salarissen als gevolg van de loonontwikkelingen in 2022. Het effect van deze ontwikkelingen schatten wij vooralsnog op € 1,0 mln.

Wij stellen voor om de stelpost loon- en prijsontwikkeling in 2022 met € 1,0 mln. te verhogen ten laste van het begrotingsaldo.

Stelpost Nieuw beleid – oormerk Infrastructuur (45)

Voor de afschrijvingslasten van investeringen in Infrastructuur (wegen en fietspaden) is binnen de stelpost Nieuw beleid een oormerk opgenomen van € 1,038 mln. Omdat de investeringen nog niet hebben plaatsgevonden kan dit oormerk voor de afschrijvingslasten vrijvallen in 2022.

Wij stellen voor om het oormerk 'Infrastructuur (wegen en fietspaden) binnen de stelpost 'Nieuw beleid' in 2022 met € 1,038 mln. te verlagen ten gunste van het begrotingsaldo.

2.7.4 Onderdeel - Bedrijfsvoering

Een degelijk en solide financieel beleid zodanig dat er jaarlijks een sluitende begroting wordt aangeboden en dat onze reserves op een verantwoord niveau blijven.

Verwerking CAO 2021 (46)

In 2021 is de CAO voor provincies gewijzigd. Als gevolg daarvan zijn de salarislasten voor 2022 gestegen. Dit hebben wij niet eerder in de begroting voor 2022 kunnen verwerken. De financiële impact van de loonstijging uit 2021 is voor het lopende jaar € 885.000.

Wij stellen voor om het budget voor de personele lasten (salarissen en sociale lasten) in 2022 te verhogen met € 885.000, ten laste van de stelpost 'loon- en prijsontwikkeling'.

Subsidievolgstelsel (47)

Het subsidiebureau beoordeelt en begeleidt subsidieaanvragen die bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van de provincie Flevoland. Hierbij kan worden gedacht aan de realisatie van de cultuurnota, fonds leefbaar platteland, regiodeal en verduurzaming van het haventerrein Urk.

Eind 2021 heeft de accountant in de managementletter geadviseerd om een subsidievolgstelsel te implementeren en op basis hiervan verstrekte subsidies te monitoren. Daarnaast werd geadviseerd om in de financiële administratie subsidiedagboeken in te richten en – bij implementatie van een subsidievolgstelsel – periodiek de aansluiting tussen de financiële administratie (subsidiedagboeken) en het subsidievolgstelsel vast te leggen. Dit om het inzicht en overzicht in subsidielasten te vergroten en te vergemakkelijken.

Het digitaliseren van de subsidiedossiers past ook bij de ambitie om meer data gedreven te gaan werken ten behoeve van de maatschappelijke opgaven. Het digitaliseren van de gehele aanvraagprocedure en het volgen van het verloop past bij de maatschappelijke opdracht om procedures te vereenvoudigen en transparant te maken. En in het kader van de wet open overheid, waarbij de provincie verplicht is om informatie actiever te gaan publiceren, delen en te bewaren.

In de tweede helft van 2022 wil de provincie dit systeem aanschaffen en gefaseerd implementeren. Hiervoor is een bedrag van € 50.000 in 2022 noodzakelijk. Deze kosten bestaan uit de eerste ontwikkel-, implementatie en licentiekosten. Dit onderwerp maakt ook deel uit van de perspectiefnota 2023-2026, referentie 42.

Wij stellen voor om in 2022 € 50.000 budget toe te kennen voor de ontwikkeling, implementatie en licenties van het subsidievolgstelsel, ten laste van het begrotingssaldo.

Multimedia beeldvorming (48)

De komende periode zal bij de beeldvormende sessies, voor de commissies van de staten, geëxperimenteerd worden met digitale vergadervormen binnen de huidige technische mogelijkheden, zoals besproken in de procedurecommissie. Onderdeel hiervan is dat er meer gebruik gemaakt zal worden van multimedia. Wij zijn voornemens om video's te laten maken ter ondersteuning van de beeldvormende sessies. De verwachte lasten zijn € 175.000, namelijk:

- Inhuur professioneel videograaf € 90.000
- Inhuur communicatieadviseur voor de voorbereiding (boodschap, performance) € 60.000
- Presentatietrainingen € 25.000

Wij stellen voor om in 2022 € 175.000 budget toe te kennen voor het maken van video's die tijdens de beeldvormende sessies gebruikt zullen worden, ten laste van het begrotingssaldo.

Uitvoering besluit werkgeverscommissie (49)

In de periodieke gesprekken die de werkgeverscommissie voert met de Statengriffier, heeft de commissie besloten de functiewaardering in overeenstemming te brengen met de zwaarte en verantwoordelijkheid van de functie. De financiële consequentie van dit besluit dient voor 2022 in de zomernota te worden verwerkt. Dit onderwerp maakt ook onderdeel uit van de perspectiefnota 2023-2026, referentie 37.

Wij stellen voor om in 2022 een incidenteel budget toe te kennen van € 12.000 voor de uitvoering van het besluit van de werkgeverscommissie, ten laste van het begrotingssaldo.

2.7.5 Financiële impact programma 7

De hiervoor beschreven afwijkingen en voorstellen leiden tot een financiële impact op de begroting. In de volgende tabel is de impact op de programma's in 2022 samengevat per onderwerp.

Tabel 13 - Financiële impact programma 7 in 2022 (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma en onderwerpen	Begrotings-saldo	Stelpost begrotings-onzekerheden	Stelpost loon- en prijs-ontwikkeling	Stelpost nieuw beleid	Totaal
7 Vernieuwend bestuur					
Budgetneutraal	-389	0	0	-150	-539
04 Vernieuwend initiatiefprijs	0	0	0	-50	-50
26 Schone leefomgeving	0	0	0	-100	-100
39 IPO en Bij12	-459	0	0	0	-459
50 Verkiezingen	70	0	0	0	70
Financiële impact	-18.351	-887	0	0	-19.238
09 Fonds leefbaar platteland	0	0	0	0	0
38 Strategische Agenda	150	0	0	0	150
40 Inflatie, kostenstijgingen, rente	0	0	0	0	0
41 Provinciefonds	-6.800	0	0	0	-6.800
42 Opcenten MRB	0	-887	0	0	-887
43 Compensatie klimaatakkoord - elek	-11.900	0	0	0	-11.900
44 Bijstelling l&p ontwikkelingen	1.000	0	0	0	1.000
45 Nieuw beleid – Infrastructuur	-1.038	0	0	0	-1.038
46 Verwerking CAO 2021	0	0	0	0	0
47 Subsidievolgsysteem	50	0	0	0	50
48 Multimedia beeldvorming	175	0	0	0	175
49 Uitvoering besluit werkg comm	12	0	0	0	12
Totaal afwijkingen	-18.740	-887	0	-150	-19.777

De *positieve* bedragen in deze tabel staan voor *hogere lasten* of *lagere baten*. Het begrotingsaldo neemt in dit geval toe met **€ 19.238.000** (regel Financiële impact).

Het voorstel van IPO en BIJ12 is als budgetneutraal aangemerkt omdat het alleen een herverdeling van de al begrote lasten is, over de andere programma's. De post verkiezingen komt ten laste van het budget in 2023. De overige budget neutrale voorstellen komen van andere programma's, omdat de mutatie op de stelpost via programma 7 loopt.

Deel 3

Overzicht financiële afwijkingen

3 Financiële afwijkingen

3.1 Financiële omvang van de afwijkingen

In de onderstaande tabel is de financiële impact van de voorstellen op de programma's samengevat. Dit betreft de impact op de programma's, oftewel de baten en lasten van de exploitatie. Sommige voorstellen hebben een meerjarig effect, zoals in geval van het verzoek om budget door te schuiven naar volgende jaren. In geval van twee voorstellen is er wel een meerjarig (structureel) effect, namelijk voor de voorziening groot onderhoud van Flevokust Haven (€ 200.000 lasten per jaar) en voor de investeringen ten behoeve van het voorkomen van droogteschade (onderdeel van de perspectiefnota 2023 – 2026).

Voor enkele andere onderwerpen bent u met de perspectiefnota eerder geïnformeerd over verwachte afwijkingen en ontwikkelingen. Dat betreft onder andere de volgende onderwerpen:

- Omgevingswet (3)
- Landmeetkundig werk, GIS ontwikkeling en ontwikkeling data gedreven werken (5)
- Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland (12)
- Regionale Energie Infrastructuur - REIS (20)
- Indexatie van exploitatiesubsidies aan OV-bedrijven (30)
- Deltaplan Noordelijk Nederland - Lelylijn (31)
- Droogteschade langs provinciale wegen (36)
- Uitvoering besluit werkgeverscommissie (49)
- Inflatie, kostenstijgingen en stijgende rente (40)
- Subsidievolgsysteem (47)

Tabel 14 - Totaal overzicht afwijkingen per programma (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Programma's	2022	2023	2024	Totaal
1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water	861	75	100	1.036
2 Landbouw, visserij en natuur	982	0	0	982
3 Economie	-2.014	-1.020	2.483	-552
4 Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige Samenleving	95	-10	0	85
5 Energie, duurzaamheid en milieu	-207	762	12	566
6 Mobiliteit	406	0	0	406
7 Vernieuwend bestuur	-19.777	-70	0	-19.847
Subtotaal programma's	-19.654	-263	2.594	-17.323
Effect op reserves	2.497	5	-2.383	120
Mutatie begroting	-17.157	-258	212	-17.203

De afwijkingen in deze zomernota hebben gevolgen voor de financiële omvang van de programma's, de reserves en enkele stelposten. Deze effecten delen wij in twee categorieën in, namelijk budgetneutraal of met financiële impact.

Tabel 15 – Effect afwijkingen op begrotingssaldo en dekkingsbronnen (bedragen in € x 1.000 / - = voordeel)

Rijlabels	Budgetneutraal	Financiële impact	Eindtotaal
Programma's	-2.267	-14.064	-16.332
Reserves	2.497	0	2.497
Stelpost begrotingonzekerheden	0	-2.287	-2.287
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	0	-885	-885
Stelpost nieuw beleid	-150	0	-150
Mutatie begroting	80	-17.236	-17.157

Het saldo van € 80.000 op de budget neutrale categorie betreft de afwijkingen van de impuls klassieke muziek en verkiezingen. In 2022 zijn er hogere lasten, die in 2023 worden verlaagd. Over de twee jaren bezien zijn de afwijkingen budgetneutraal.

3.2 Impact op de vrije begrotingsruimte

Het uitgangspunt voor de begrotingsruimte is de programmabegroting 2022. De ruimte bestaat uit het:

- ongeoormerkte deel van de stelpost 'nieuw beleid', en
- ongeoormerkte deel van de 'Brede Bestemmingsreserve'.

De afwijkingen in deze zomernota hebben effect op de ongeoormerkte (of ook 'vrije') begrotingsruimte. De vrije ruimte neemt met € 17,16 mln. toe. Om het verloop daarvan uit te leggen zijn enkele grote afwijkingen zichtbaar gemaakt in de volgende tabel. De grootste afwijkingen hebben te maken met de actualisatie van het financiële kader zoals het Provinciefonds, de MRB en de compensatie klimaatakkoord.

Tabel 16 – Verloopoverzicht van de begrotingsruimte (bedragen in € x 1.000)

Opbouw vrije begrotingsruimte	Stelpost nieuw beleid	BBR (ongeoormerkt)
Initiële omvang (PB2022)	2.611	4.380
- Waarvan geoormerkt	2.142	0
- Vrije ruimte	469	4.380
Actualisatie al genomen besluiten	-235	6.553
- Noodfonds Oekraïne	0	-500
- Voorkomen Faunaschade	0	-100
- Overige actualisaties en correcties	-235	-97
- Bestemming rekening resultaat 2021	0	7.250
Afwijkingen zomernota 2022	-150	17.307
- Toename uitkering Provinciefonds		6.800
- Compensatie klimaatakkoord (elektrificering)		11.900
- Motorrijtuigenbelasting		887
- Toevoeging stelpost 'loon- en prijscompensatie'		-1.000
- Schone leefomgeving	-100	
- Vernieuwend initiatiefprijs	-50	
- Vrijval oormerk landzijdige ontsluiting		821
- Saldo overige afwijkingen zomernota 2022		-2.101
Herziene omvang (initieel plus mutaties)	2.226	28.240
Waarvan geoormerkt:	719	0
A. Vorige collegeperiode	54	
- Werelderfgoed Schokland	50	
- Vernieuwend initiatief Prijs	0	
- Overig	4	
B. Coalitieakkoord 2019-2023	0	
- Infrastructuur (wegen en fietspaden)	0	
- Schone leefomgeving	0	
C. Najaarsnota 2020	665	
- Batavialand (Maritiem archeologisch depot)	300	
- Informatiestrategie excl. DSO	365	
D. Nieuwe collegeperiode	0	
Vrije begrotingsruimte	1.507	28.240

3.3 Reserves

Diverse afwijkingen hebben een relatie met een reserve, zoals blijkt uit de voorgaande tabel. Dat kan zijn doordat de lasten in 2022 lager zijn, waardoor er minder aan een reserve onttrokken hoeft te worden. Een ander voorbeeld is dat eerder begrote lasten uitgesteld moeten worden en via een reserve budgettair kunnen blijven in volgende jaren. De afwijkingen hebben tot gevolg dat de reserves in 2022 toenemen met € 2,5 mln. waarvan in 2023 en 2024 € 2,4 mln. besteed zal worden.

De vrijval van het oormerk 'landzijdige ontsluiting' leidt niet tot een verhoging van de reserves, het bedrag blijft in de Brede Bestemmingsreserve aanwezig, maar wel tot een verhoging van de vrije begrotingsruimte.

Tabel 17 – Mutaties van de reserves, per afwijking (bedragen in € x 1.000 / - = onttrekking)

Reserve en onderwerp		2022	2023	2024	Totaal
Budgetneutraal	1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water	-5	-75	-100	-180
	BBR (omgevingswet)	-180	0	0	-180
	BBR (watersysteem blijvend op orde)	175	-75	-100	0
	2 Landbouw, visserij en natuur	-250	0	0	-250
	BBR (stikstof)	-250	0	0	-250
	3 Economie	1.053	830	-2.283	-400
	Procesgelden gebiedsprogramma's (MSNF)	-400	0	0	-400
	ZZL (Vervangende projecten Zuiderzeelijn-gelden)	1.453	830	-2.283	0
	4 Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige Samenleving	63	0	0	63
	Cultuur (Positieve ontwikkelingsverschillen Cultuur)	63	0	0	0
	5 Energie, duurzaamheid en milieu	825	-750	0	75
	Doorgeschoven activiteiten (Geluid/SWUNG)	750	-750	0	0
	BBR (Waterstofeconomie)	-50	0	0	-50
	BBR (Toezichthouders stikstof)	125	0	0	125
	6 Mobiliteit	812	0	0	812
	Mobiliteit (kapitaallasten)	633	0	0	633
	Activering vervangingsinvesteringen (kapitaallasten)	179	0	0	179
Subtotaal budgetneutraal		2.497	5	-2.283	120
Financiële impact	3 Economie	-822	0	0	822
	BBR (landzijdige ontsluiting)	-822	0	0	822
Eindtotaal		1.675	5	-2.383	-702

3.4 Kredieten

Er zijn vier gerapporteerde afwijkingen met een effect op de voor 2022 verleende kredieten. Voor het project Ganzenweg Knardijk gaat het om een verschuiving van de uitgaven naar voren, het totaal benodigde budget blijft gelijk. Voor de overige projecten verwachten wij hogere uitgaven, maar daar staan bijdragen van derden tegenover. Daarom is het netto effect van de wijzigingen in 2022 budgetneutraal, zie ook de totaalstelling die sluit op een neutrale meerjarige mutatie.

Tabel 18 – Effect op de reserves per programma (bedragen in € x 1.000)

Programma en classificatie	2022		2023		2024		Totaal
	-	+	-	+	-	+	
1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water	-320	320	0	0	0	0	0
Project natuurvriendelijke oevers - Hoge Dwarsvaart (7)	-320	320	0	0	0	0	0
6 Mobiliteit	-3.309	5.235	0	-600	0	0	0
Project GOBS (34)	-1.575	1.575	0	0	0	0	0
Project Roggebot N307 (33)	-1.734	1.734	0	0	0	0	0
Project Ganzenweg Knardijk (35)	0	600	0	-600	0	0	0
Droogteschade langs Provinciale Wegen	0	1.326	0	0	0	0	1.326
Eindtotaal	-3.629	5.555	0	-600	0	0	1.326

Zomernota 2022
Referentie 2945131

Visarenddreef 1
8232 PH LELYSTAD
0320 265 265
www.flevoland.nl